

فی ۲۷ ذی القعدہ سنہ ۳۲۶ وفی ۸ کانون اول سنہ ۳۲۴

جمعیت علمیہ اسلامیہ نیک ناکر افکاریدر

مدیر مسئول

محمد فطین

سر محرر

فاتح مجیز درساملرندن

مصطفی صبری

صاحب امتیاز

فاتح مجیز درساملرندن

شہری احمد افندی

مندرجات

تاریخ کشاد مبعوثان عباس اٹنی	اصلاح مدارس منتسبین علیہ دن بردات
اجال داخل	سیاست شرعیہ فرید
عالم اسلام	عروۃ الوثقی محمد علی
اجال خارجی	التزام عدالت حسن صبری
زبدہ سیاسیات	مدنیت، مؤسس مدنیت اولان اسلامیت نسیب
متفرقہ	رأی الحکمة مخافة الله صالح احسان
تأسف	ادبیات
جوابالم	امام مالک محمد عارف

نسخہ سی ۵۰ پارہ در

آبونہ اجرتی

ولایات ایچون

۸۰ غروش

۴۰ »

ممالک اجنبیہ ایچون

۱۸ فرانق

۹۰۰ »

استانبول ایچون

برسنہ ۷۰ غروش

۴۰ آبلی »

درج ایدلیان اوراق اعادہ اولناز

قارٹلرمنہ :

اکثر مقالانہ آیات کریمہ واحادیث نبویہ درج ایدلش بولندینی نظر اعتبارہ آلتہرق رعایتسز لکده بولنلامامی رجا اولنور .

اجمال خارجی

انگلتره

§ تبدلات اخیرہ مزید طولای بالکثر حکومت دکل بلکہ بتون انگلتر قومی صوگ درجہء نمون اولدقرندن حقوقکرمحافظہسی خصوصندہ بتون انگلتر یکدل ویکزباندرلر . ترکیانک دور سابقہکی ندنی و نززللری انگلترنی یکدوشوندربورایدی . بوکون ایسه لهالحربکی ترکیا آسیا وافرقایده اولان انگلترهک موقع سیاسیہ و قصادیسی ایچون غایت اطمئنان بخش رضبان قوی تشکیل ایدہجکی وارسته شهردر . بونی انگلتر یک ای بیلورلر . « نیربست » فترهسی صوگ لسته . سنده دیورکه ؛ برلن قونفرهسی انشاندہ بوسنه . هرکی اوستریایه الحاق ایچون اک زیادهچالیشان بسبارق ایدی موفقه اولدی . بسبارق مقصدی پان جرمازم اصولک ترویجیدن بشقه برنی دکل ایدی . اوستریا آق دکره زول ایدرسه اروپایه جرمان غنصری آمر اوله حغه زرهجه شبه قلمیهجقدر . بوفکره مینی کرچه قوف دیورکه « بالقان اوستریانک مناری اولهجقدر . بوندن ایسه آوستریا دکل ، متفق اولان آلمانیا استفاده ایدہجکدر . انگلتره و فرانسه حتی ایتالیا و روسیه قطعاً بوکا مخالفت ومقاومت ایدہجکلر . بناءً علیه برآ وبجرأ قوتی بریکی ترکیا انگلترهک موقعی تقویه وموازنهینی محافظه ایدہجکدر .

§ انگلتره قادیلری ، مبعولق ادعاسندہ بولنیورلر حتی اون بیکی متجاربز قادن لوندره — وقاقرندہ عظیم برنمایش یایدیلر . « حقوق انات قومیتہسی » طرفندن پارلاماتو قارہسنه بالهجوم ادخاله قرار ویرلش ایسده هجوم ایدن قادیلر پارلاماتو اوکندہ پولیسلر طرفندن دردست ایدلشدی . نہایت پارتوتونک « اطفال لایحہسی » خصوصندہ مذاکرہده مشغول اولدینی حالده بردنبره

برہندو [غیرمسلم] فتنہ انکیزوعصیان آمیز برنطق ایراد ایتدیکی حالده دردست ایدلشدر .

§ اسلام قومیتہسی اہالی یک انگلتره حکومتہ صادق و مطیع اولملرین توصیه ایتکندہ درہ . بوندہ البتہ انگلتره — ترکیا مخادقی نتیجہسیدر . انگلتر فترتلی هندوستاندہ وقوع بولان اغتشاشلردن دائماً بحث ایتکندہ درلر .

فاس

§ امیرسابق مولای عبدالعزیز طنجہدن قازابلہ . تقیہ عنیت ایتشدر ، وبالآخره طنجہده اقامتہ قرار ویرمشدر .

§ امیر مولای عبدالحفید عبدالعزیزه غایت احترامکارانہ برنامہ ارسال ایتشدر . و امید اولتورکہ ایکی برادر آرسندہ ایدازین صالح ومودت پاداراولہجقدر . § بوندن برقاج کون مقدم فرانسه — اسیایا طرفندن امیر حضرتریزہ برنوطه تقدیم ایدلشدی .

امیر حضرترلی دخی مذکور نوطہینی مراکشده بولنان صدراعظمہ ارسال ایتشیدی . شمدی ایسه ، صدراعظمک رأی صوابیلہ امیر عبدالحفید نوطہک همان بتون مندرجاتی قبول ایتشدر . بالکثر امیرسابق دیوانہ وخزینہک دیونہ دائر تحقیقات اجرا ایدلہنی طلب ایتشدر . استقراض ایدیلان بارہک قیم کلہسی عبدالعزیزک مقربینی طرفندن امور تجاریہیه صرف ایدیلدیکی ادعا اولنیور .

§ کچنلرہ امیر عبدالحفیدک بیوک برادرلری اولان مولای محمد قازابلانقہ ایلہ رابطا آرسندہکی برموقدہ کندوسنی « امیر » اعلان ایتدی . لکن بوعاصی وسرکش برادر نہایت دردست ایدیلوب شمدی حبسده توقیف ایدلشدر .

ژاپونیا لیلر آمریکا دونیاسی حقیقه آثار مهم مانوای
کوسترمک صورتیه سورلنده قبول ایتشلردی .

§

اوستریا - مجارستان

اختیار ایمراتور فرانسوا ژوزفک آلمانی سنه
دوریه قعودیه سی مناسبتیه بتون اوستریا - مجارستانده
کانون اولک ۲ نجی کوننده ششکلر اجرا ایدلشدر .
ایمراتور مدت سلطنتده بر جوق فلاکتله المله دوچار
اولشدر . مجارلری بدایت قعودنده روس عساکری
یاردیمیه تحت اقیاده کتوره بیلدهشدی . صکره آلمانیا
وفرانسه طرفندن مغلوب اولش وضرر لر بیش ، وایتالیایه
اراضی تسلیم ایتشدر . عمرنده بوسنه وهرسکک غصبیه
موافق اوله بیلدهشدی . بفرحق اولان شو غصبدن
طولانی ، عثمانلرک کندوسنه پرورده ایتدکاری صمیمت
دوستانه نی غائب ایتشدر . ایمراتوری اغفال ایدن
ده رانتالدر . بارون ده رانتال بتون عالم مدینتک نفرتی
قازانمشدر .

§ « نه بره سست » انگلیز غزنییه دیرک بوسنه -
هرسکده ده بلنارستان کی بانی رفقیه وجوامع شریفه پامال
اولمقددر . بویکی ولایتلرده اسلاو و اسلاملر از بلور .
بالکلز لاتین قتلرکله قی تو - بیع نفوذ و نفوس ایتدکار
بوجهت ایسه علمای اسلامک نظر دقتی جلب ایده جک
خصوصات مهمه دندر .

§

آلمانیا

دور سابقده دولت علیه نیک الک کزیده بر احبابی
صر ، سنده کوریلان آلمانیا ایدی . بر جوق امتیازاته نائل
اولوب از جمله آناطولی ده بر بولی خطی طولنده کی اراضی ده
هر برده آلمان قولونیلری و سکنه سی موجود ایکن الک فنا
زمانزده بزه قارشو کوستردیکی آثار برودت شایان

نا کهمان بر محرره قادین قارویه داخل اوله رق و اطفال
لایحه سی برفاکزده قادینلرک حقوق انتخابیه لری حقیقه
برقرار ایتخاذا ایدیکز ، دیه باغردی !

§ انکلتزده جوج قسملر میاسنده توتون و سیغاره
ایچمک عادی پک تشدد ایدبور . بونی منع ایتک ایچون
پارلامانته حاکومت طرفندن و اون درت باشندن
آشانی تولان اطفالک توتون ایچمه نی منی ، ضمنده
بر لایحه تقدیم ایدلشدر .

§ عوام قارویه اعضا سندن اوچوز اللی کشی
مستر آسکیت ، سیرادوارد فزروی ، باش وکیل سابق
مستر بالفور و انکلتزده دیکر بر جوق بیوک سیاستلری
انکلتزده نیک استانبول سفیرنی عثمانی مجلس مبعوثانه
آئیده کی تبریکنامه نی اعطایه مأمور ایلمشلردر . واک
قدیم مجلس مبعوثان الک کنج مجلس مبعوثانه عرض
سلام ایله اصول مشروطیتک ترکیا حقیقه ووجب ترقی
ورقاه وسعادت اوله جانی امیدنی بیان ایلر .

§

آمریکا - ژاپونیا ائتلافی

ایکی سنه دئیری بکدیکر بنه میدان اوقویان ایکی دول
معظمه بوکون صلح و صلاح آتانه سی ارزنده ایتلا -
فجویانه بر معاهده ، آمریکا خارجیه ناظری موسبو روت
ایله ژاپونیا قیری بارون نا قاهر اجانبیلرندن اعضا لایحه ده در .
معاهده نی عقد ایدن ایکی حاکومت چین ایمراتور لایفیک
تمامیت ملکیتنی تأمین واوراد کی « آجیق قو » بولیفه
سنگ تمقینی درعهده ایده رک تحت قراره ایشلردر .

بوائتلاف ایسه انکلتزنی و خیم و دشوار بر موقعدن
قورنارمشدر . زیرا بر بسی منفعی دیکری ده خصمی در .
ایشته حاکومتین طرفندن ابراز ایدیلان شو تدبیر
دیپلوماسی سایه سنده درک بحر محیط کیرده و اقصای
شرقده استاتوقو محافظه ایدیله جکدر .

استغرابدر . برنس دوبولو و خارجیه ناظری هب بوملدهدرلر .

§ شرق مسئله سندن طولانی فی الحقیقه آلمانیا نك موقع سیاسیمی بك مشكل در . آوستریا به معاونت ایتمكه مجبوردر . لکن ترکیانك حقوقی محافظه و وظیفه دار ارلان حكومت معظمه دخی عین مجبوریتدهدرلر . انكلكره روسیه فرانسه و حتی ایتالیا ترکیا به تعویضات ویرامی طرفداریدرلر .

زبدۀ سیاسیہ

بوهفته اینجده سیاست عالمانك مهم وقعه می عثمانلی ملت مجلسنك كشادی ایدی . اوتوز ایکی سنه دن بری حقوق سیاسیه و ملیه می بدغصه کچرمش ، بوزون مدت عدالتان محروم و ظلم و اعدسانه هدف اولمش اولان ملت عنایه حق حاکمیتی اکتساب ایله اصول مشروطیت و مشورتی تأسیس ایتمش و مجلس مبعوثانی كشاد ایدرك بحق اعلان شرف و افتخار ایلمشدر .

عثمانلی ملت مجلسنك كشادی اروپانك هر طرفنده تقدیرلرله تاقی اوله رق بتون اروپا پارلمنتولرندن تبرك تلمرافنامه لری وود ایتدیکی و پوتلغرافلرده خالصانه و صمیمانه یازنش اولدینی کورلمشدر ، انكلكره قرائی ادوارد بالذات ذات حضرت پادشاهی به برتلمرافنامه کوندرهرك تبریکاتی بیان ایتمش و مقابله اولنمشدر .

اروپا پارلمنتولری طرفدن اظهار اولتان بوجیلرله كاملاً شائبه مفعتدن عاری اولوب اولدینی مسئله می موضوع بحث ایتمكه حاجت یوقدر . چونكه عثمانلیلر ایچون مبدأ سعادت و اقبال اولان بوبله شرفی برکونده قبلرنده حاصل اولان شوق و سروره اشتراك بولنده اظهار اولتان جیلهری عثمانلیلر حسن صورتله و بر حسن

انسانیتکارانه دن متولد اولتی اوزره قبول ایدرلر . اروپا سیاسیاننده منفعتدن بشقه بر مقصده خدمت ایدلرکی معلومدر . ذاتاً سیاسیات شمعی به قدر بشقه اساس اوزرینه استناد ایدمه مشدر . بونكه برابر انكار اولنه مازكه اروپا به حسن انسانی تعمیم ایتك ، هر شیندن اول برملك قابلیت ، قدرتی تزید ایچون نزاهت اخلاقیه نك ، صفوت انسانیه نك ، بخصوص ابنای جنسه معاونت و مظاهرنك لزومی بولنبدی تصدیق ایدرك بوكا چالیشمق استهیلرده وارددر . چونكه مدنی هیئتلر بوكون تعاون و تناصر قاعده سه استناد ایتدیرلر ضروریدر . جمعیت بشریه نك اساس تشکیلی بونی مستلزمدر . بوسبیله مختلف حكومتلر اداره سنده بولانلر و فقط حسیات انسانیتکارانه می بر نقطه متوجه اولانلر آره نرنده رابطه و مناسباتی تزید چالیشمقدهدرلر مثلاً فرانسه ایله آلمانیا آره سنده بولتیقه مشائلمدن طولانی شدتلی اختلافات موجود اولدینی حالد فرانسز و آلمان تاجرلرندن برطاقی بری برینه قارشى اظهار مودت ایله عقید انسیته غیرندن خالی قالماقدهدرلر . والحاصل دولتلر آره سنده هنوز خالصیت و صمیمیت تأسس ایدمه مدیکی ، بری برینه قارشى معامله می جر منفعتدن عبارت اولدینی حالد ، مللر صمیمیت دائره سنده مقارنته ساحی بولیورلر اشته شو جریان ده کوستر بوركه برمت نامنه دیگر ملته قارشى ارائه اولان حسیات وادارکارانه نمایان اعتقاد و قبولدر .

عثمانلی ملت مجلسنك كشادی بتون اروپا مطبوعاتده ایشلامشدر . فرانسه ، انكلكره ، و روسیه مطبوعاتى بك سایشكارانه مقاله لر نشر ایتدكارى و ایتالیا غزته لری بونلره پیرو اردلقلری كی آلمانیا و آوستریا غزته لری ده كرى قالماملردر . حتی وایه ده جیقانه نوبه قزابه برسه و غزه می عثمانلی پارلمنتونك كشادی یالكر عثمانلیلر ایچون بك مهم بروقه اولیوب بلكه بتون عالم